

робота в системі підготовки фахівців-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (19-20 вересня 2019 р., м. Бердянськ). Бердянськ : БДПУ, 2019. С. 123-124.

5. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Національна доповідь / Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf> (дата звернення 07.02.2024)

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ВИРОБІВ У ТЕХНІЦІ ЛОЗОПЛЕТІННЯ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ У 5 КЛАСІ

Микола Коломієць, Наталія Харченко

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

Анотація: обґрунтовано, що використання проектних технологій при навчанні учнів 5 класу технології лозоплетіння сприяють формуванню ключових компетентностей.

Ключові слова: компетентність, лозоплетіння, папероплетіння, етапи проекту.

Уроки технологій у 5 класі передбачають виконання Державного стандарту базової середньої освіти та Закону України “Про освіту”. Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти вимоги до обов’язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу [1]. «Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» [2, п.15, ст. 1]. Отже, компетентність – це здобута в процесі активної освітньої діяльності інтегрована здатність учня, що включає в

себе знання, вміння, досвід діяльності, цінності і ставлення до оточуючого світу, що можуть цілісно реалізовуватися на практиці.

Досягнення мети повної загальної середньої освіти, відповідно до законодавства, реалізується шляхом «формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності» [2, абз.2, п. 1, ст.15].

Навчальний модуль “Основи технологій та конструкційних матеріалів” у 5 класі передбачає виготовлення виробу у техніці лозоплетіння (на основі папероплетіння). Використовується ця технологія для виготовлення різноманітних предметів побуту.

На прикладі виготовлення серветниці можна вивчити технологію лозоплетіння на основі папероплетіння. Плетіння – це дуже давнє ремесло, яке виникло ще у часи неоліту. Лозоплетіння в Україні розвивалося переважно у селах. Вироби у техніці плетіння мають не тільки практичне застосування, а й декоративне. Можна виготовляти меблі, корзини, підставки, іграшки, шкатулки тощо. Техніки плетіння з моменту їх виникнення тільки вдосконалювались. Враховуючи, що лоза це не дуже доступний матеріал (потрібно заготовляти спеціальні сорти, трудомістка обробка лози до початку плетіння), її можна замінити папером. Адже трубочки зроблені з паперу, мають схожу властивість до гілочок лози і з них можна виготовляти вироби. Папір є одним з найдоступніших матеріалів на сьогодні. Оскільки для виготовлення паперової лози ми використовуємо відпрацьований матеріал (старі газети, списаний канцелярський папір тощо) це дозволяє зберігати природні ресурси. Для виготовлення паперових лозинок потрібно, як додатковий матеріал – клей та спиця для в’язання або дерев’яна шпакка. Для виготовлення трубочок-лозинок папір нарізають довгими полосами, ширину беруть в залежності від того, якої товщини трубочку планують заготовити. Заготовлені паперові лозинки можна пофарбувати за допомогою спецзасобів. У виробі трубочки з’єднують одна з одною шляхом нарощування. Готовий виріб можна пофарбувати, покрити лаком, прикрасити в техніці декупаж.

Виготовлення серветниці організуємо з допомогою проєктної діяльності. На кожному етапі проєкту передбачається формування тих чи інших ключових компетентностей. Визначаючи головну діяльність учня на кожному етапі проєкту можна стверджувати, що виготовлення виробів у техніці лозоплетіння на основі папероплетіння сприяє формуванню ключових компетентностей, адже дозволяє досягти очікуваних результатів навчання визначених стандартом освіти. (Таблиця 1).

Таблиця 1

Аналіз формування компетентності

Компетентність	Етап проєкту і діяльність учня	Очікуваний результат
1	2	3
Вільне володіння державною мовою.	На всіх етапах проєкту у процесі спілкування з учителем та однокласниками	Усвідомлення важливості розвитку української технологічної термінології, шанування державної мови під час виконання завдань у різних сферах діяльності.
Здатність спілкуватися іноземними мовами.	Організаційно-підготовчий: у процесі пошуку інформації.	Усвідомлення зростання власних можливостей у роботі над проєктом за умови володіння іноземними мовами.
Математична компетентність;	Технологічний, конструкторський: розрахунок витрат матеріалу, вартості виробу, вимірювання заготовок.	Усвідомлення ролі і значення точності та правильності вимірювань, обчислень і розрахунків для проєктування і виготовлення виробів.
Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;	Технологічний, конструкторський: властивості лози і паперу, технологія лозоплетіння. Технологія оздоблення виробів.	Усвідомлення значення технологій у повсякденному житті, необхідності дотримання технологічної послідовності у виготовленні виробів, використання наукового підґрунтя у процесі проєктування.
Інноваційність;	Конструкторський: заміна природного матеріалу на паперовий.	Усвідомлення важливості інновацій у технологічних процесах для сталого розвитку суспільства.
Екологічна компетентність;	Конструкторський, технологічний: виготовлення паперової лози із вторинних	Усвідомлення ролі довкілля для життя і здоров'я людини, розуміння важливості грамотної утилізації побутових відходів і

	матеріалів.	відходів виробництва.
Інформаційно-комунікаційна компетентність;	Організаційно-підготовчий: використовують ІТ технології для розробки проекту.	Шанування норм авторського права, виявлення поваги до інтелектуальної власності, усвідомлення ролі сучасних інформаційних технологій у проектуванні.
1	2	3
Навчання впродовж життя;	Організаційно-підготовчий: самостійно розробляють ескізи для виготовлення виробу.	Виявлення допитливості та наполегливості, самостійності, здатності долати труднощі та реагувати на зміни, усвідомлення потреб у постійному самовдосконаленні, прагненні пізнавати нове, підвищенні рівня власних знань.
Громадянські та соціальні компетентності	На всіх етапах: працюють самостійно та в команді з іншими на результат, розв'язують конфлікти, досягають компромісу.	Усвідомлення важливості рівних прав і можливостей усіх учасників проекту як запоруки ефективної роботи, спрямованої на досягнення успішного кінцевого результату.
Культурна компетентність	На всіх етапах: виражають власні ідеї і почуття при виготовленні виробу декоративно-ужиткового мистецтва.	Шанування творчого вираження ідей, народних звичаїв, традицій, культури збереження і розвиток традиційних технологій виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.
Підприємливість та фінансова грамотність	Конструкторський, технологічний: ухвалюють рішення й оцінюють їх ефективність, розраховують вартість матеріалів, раціонально використовують ресурси.	Виявлення ініціативності, відкритості до нових ідей, впевненості і рішучості під час реалізації власних ідей; визнання своїх талантів, здібностей, вмінь і демонстрація їх у праці і творчості відповідальність за кінцевий результат власної і групової діяльності.

Література

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. / Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoi-serednoi-osviti-i300920-898> (дата звернення 27.01.2024)

2. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 27.01.2024)

РЕАЛІЗАЦІЯ НАСКРІЗНИХ ЗМІСТОВИХ ЛІНІЙ ПРИ ОЗДОБЛЕННІ ВИРОБІВ ВИШИВКОЮ СТРІЧКАМИ У 7 КЛАСІ

Микола Коломієць, Світлана Гадомська

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна

***Анотація:** обґрунтовано, що використання проектних технологій при навчанні учнів 7 класу технології вишивки стрічками реалізуються всі чотири наскрізні змістові лінії формування ключових і предметних компетентностей.*

***Ключові слова:** наскрізні змістові лінії, вишивка, вишивка стрічками, оздоблення виробів.*

Закон України «Про освіту» визначає, що «Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству...» [1]. «Для формування ключових і предметних компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність»» [2, с.4]. Вони покликані забезпечити здатність учнів використовувати отримані знання у реальному житті.

На заняттях з трудового навчання при вивченні розділу «Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки» учні 7 класу мають